

MIQUEL ENSENYAT

«Els mallorquins som pocs i malavinguts»

Miquel Ensenyat (1969), educador social, ex-batlle d'Esporles, dirigent de Més, és el president del Consell de Mallorca.

*Entrevista de Miquel Payeras
Fotografia d'Isaac Buj*

Després de 33 anys d'existència del Consell de Mallorca, els mallorquins ja saben què és, aquesta institució?

—No. La institució segueix dins d'una mena de nebulosa. Molta gent no sap encara per a què serveix exactament. Si t'he de dir la veritat ni tan sols el Govern ho sap ben bé. És un poc trist, tot plegat. Justament per això ens hem posat el repte que a finals d'aquest mandat quedi clar què és i per què volem el Consell. Tota administració té per objectiu donar servei de manera eficient als ciutadans. Si no servim per a això podem tancar. Nosaltres som partidaris d'enfortir el Consell per servir millor els ciutadans.

—Com s'explica que encara duri aquesta confusió institucional després de més de tres dècades d'Estatut d'autonomia?

—No passa només a Mallorca. Ni tan sols hi ha consens polític a tot l'Estat respecte a totes les administracions, en aquests moments encara sentim dirigents polítics parlar de la necessitat de redefinir les competències (autonòmiques) amb la clara voluntat de recentralitzar l'Estat. És absurd. A Balears el repte és definir que volem exactament

que siguin els Consells Insulars. Jo crec que és millor que el poder de decisió estigui tan prop com sigui possible dels ciutadans. Si ho creiem així, i així diuen molts que ho creuen, aleshores actuem amb conseqüència: fem més forts els ajuntaments, dotem-los millor i, just després, potenciem molt més els Consells.

—El Govern tracta diferent el de Mallorca que els altres Consells?

—Sí. En part és perquè la majoria del Govern és mallorquina i no vol molestar la resta d'illes, i jo ho puc entendre, però ens tracta diferent i això no pot ser.

—Els Consells són legalment ens locals però alhora també autonòmics, pareix una naturalesa poc operativa.

—Ho és, ens genera molts problemes funcionals i sens dubte ajuda a la confusió entre els ciutadans. Si volem que els Consells siguin àgils hem de resoldre aquest problema. El que passa és que això només ho pot fer el Parlament espanyol, o sigui que de fàcil i ràpid no ho serà. Però ens hi hem de posar. No hi ha altre remei.

—Em fa l'efecte que els partits illencs no es prenen seriosament el paper dels Consells, que els tenen com a institució

marginal, sobretot el de Mallorca, i crec que ho prova el fet que els líders de les formacions son al Parlament i al Govern, però no als Consells. I no és d'ara, sempre ha estat així.

—Jo no tenc aquesta sensació. A mi el meu partit em va plantejar la possibilitat de presentar-me a les primàries per anar al Parlament i vaig contestar que ni parlar-ne. El que em feia il·lusió era optar a la presidència del Consell. Per tant en el meu cas no passa el que tu dius. Ara, que passi en d'altres... De tota manera, el que és de veres important és que els Consells s'han de reforçar per ser més àgils, més efectius per als ciutadans.

—A Mallorca sola una sola societat o diverses que coexisteixen en el mateix territori?

—Tradicionalment n'hi ha dues, de visions socials, Part Forana i Palma, i fins i tot dins la Part Forana hi ha diferències. Això no és dolent, necessàriament. Després es dona un altre factor més preocupant, com és que som un poble que està mancat de cohesió social. Els mallorquins tenim moltes coses bones però també una de dolenta: que som pocs i malavinguts. Es nota en molts aspectes i fins i tot en la pròpia identitat: →

→ encara es discuteix si parlem català o si... És molt trist. El Consell pot fer un paper important a l'hora de llimar diferències i per tant pot ajudar a fer créixer la idea d'identitat compartida.

—Per ventura som pocs, però la immigració ha fet créixer moltíssim la població i no sembla que s'estigui integrant

—Hauríem de definir de què parlem quan parlem d'immigració i integració. Parlem d'alemanys rics que vénen a viure aquí, de magribins que vénen a fer feina...? Perquè els rics que viuen en urbanitzacions de luxe serà difícil que s'integrin, però els altres que viuen inserits dins del teixit social dels pobles sí que s'integren. I el Consell té la possibilitat d'ajudar, i ho fa, a integrar-los. Els mallorquins sempre hem estat gent molt acollidora, entre d'altres coses perquè fa no massa dècades emigràvem nosaltres.

El Consell té al respecte de la integració de la immigració una eina molt important, com és la relació estreta que mantenim amb els municipis, que són en la seva majoria petits i tenen pocs marges de maniobra pressupostària. Els coordinam i ajudam en tot el possible. És la nostra feina. I com que tenim aquesta xarxa de relació institucional -el Govern no la té-, que a més a molts pobles s'amplia amb els contactes amb la societat civil local respectiva, disposam de la possibilitat d'arribar per tot, de forma transversal i facilitar així la integració efectiva dels immigrants.

—Durant anys el Consell de Mallorca ajudà molts de pobles a construir auditoris, piscines cobertes i climatitzades, poliesportius... en molts de casos ara infrautilitzats i que costen gran quantitat de doblers de mantenir. S'ha de continuar fent igual?

—A hores d'ara és segur que molts d'ajuntaments estan ben escalivats, perquè el cost de mantenir la piscina climatitzada és molt alt. Això és ver. Però no estic gens d'acord amb la idea que moltes d'aquestes instal·lacions culturals i esportives són infrautilitzades. S'ocupen, s'usen i tenen sovint més activitat que la que tenen altres de semblants a Palma. És possible que hagi mancat una planificació comarcal -per exemple fent un teatre en un poble i un auditori en un altre a prop, per compartir-los- i s'hagi optat per voler-ho tot per tot, però no és ver que siguin instal·lacions infrautilitzades.

«És millor que el poder de decisió estigui tan prop com sigui possible dels ciutadans»

—En l'acord entre PSOE, Podem i Més han sorgit problemes de relació a l'Ajuntament de Palma (Podem s'hi va presentar amb la marca blanca Som Palma) i també, més intensos, en el pacte autonòmic. Tanmateix, en el Consell de Mallorca tot pareix una bassa d'oli, no transcendeixen problemes entre PSOE, Més i Podem. Per què?

—Aquí actuem diferent. No es veuen els problemes de relació que es noten en altres llocs. M'he romput les banyes des del primer moment per aconseguir-ho. La dreta, quan governa l'esquerra, sempre posa en marxa la mateixa estratègia: fer veure que els diferents partits del pacte no s'entenen i que això afecta negativament els ciutadans. Idò bé, hem de demostrar tot el contrari. Hem de deixar clar als ciutadans que ens entenem, que arribem a acords, que som capaços d'entendre'ns i governar junts remant en la mateixa direcció. Els tres partits ho hem entès i ho posem en pràctica en el Consell. Aquí tots tres participem del govern de la institució, no com passa en el Govern del qual Podem no forma part. És clar que nosaltres també tenim conflictes, però els resollem com pertoca: a porta tancada.

—Tant l'Ajuntament de Palma com el Govern han tingut topades amb l'Església catòlica, mentre que el Consell que vostè presideix manté una excel·lent relació amb els dirigents d'aquest culte. Com s'explica la diferència?

—Sóc creient, practicant i vaig estar a punt de ser capellà, per tant conec molt bé l'Església. Però, a banda d'això, com a norma de conducta general pens que s'ha de ser respectuós amb tothom. Hi ha certs postulats [entre l'esquerra] que me pareixen exagerats, sincerament. Hauríem d'intentar mantenir la bona relació amb totes les institucions socials. Si l'església em convida a un acte, hi vaig. És clar que sí. Igual que si em convida el Mallorca [l'empresa de futbol], també hi aniré. A més, no podem obviar la importància cultural del llegat cristià a la

nostra societat. De fet, en moltes tradicions —els betlems, festes...— es fa difícil destriar entre culte i cultura.

—Entenc, aleshores, que no està d'acord amb el fet que l'Ajuntament de Palma hagi tret del programa de les passades festes de Sant Sebastià la missa a la seu.

—No, no hi estic d'acord. Això és crear polèmiques gratuïtes que no condueixen enlloc.

—Ni tampoc hi deu estar amb el fet que el Govern enviés al nomenament de Fra Juníper Serra com a nou sant catòlic només un director general, el passat mes de setembre a Washington, acte al qual vostè va assistir...

—No, tampoc hi vaig estar d'acord, crec que l'acte mereixia la presència de la presidenta Francina Armengol o almenys d'un conseller, per la indubtable transcendència del personatge.

—Per cert que vostè durant aquella visita va dir que convidaria a Mallorca els representants dels pobles indígenes que consideren Serra un instrument important de la colonització brutal de Califòrnia per part dels cristians.

—Així ho vaig dir i segurament serà el pròxim més d'octubre quan vinguin.

—El Consell ajudarà les autoritats de l'illa grega de Quios a fer front al drama dels refugiats. Com veu aquest problema?

—Europa hauria de ser la de les persones i dels pobles, tanmateix és la dels interessos econòmics. És trist i escandalós. I la postura que adopta la Unió Europea respecte als refugiats és vergonyosa. Per això des del Consell hem pensat actuar, dins de les nostres possibilitats, fugint de la simple recollida de doblers per enviar-los cap allà: hem optat per arribar a un acord de cooperació amb les autoritats de l'illa de Quios, veure'ns les cares, acordar com podem ajudar-los, entre iguals, i després fer un seguiment conjunt de cada projecte que tirem endavant... Aquesta és la idea. ●